

Wstęp

Niniejszy zbiór skupiony jest wokół tematu przewodniego „Orient w przekładzie”.

Podróż na Wschód zaczynamy od świata arabskiego, któremu poświęcone są dwa pierwsze artykuły: najpierw Mohammed Naser Hassoon z Iraku opowiada o przekładzie („arabizacji”) i recepcji trzech klasyków literatury amerykańskiej (Alan Lightman, Ernest Hemingway i Mark Twain) w kręgu arabskim, a w drugim artykule Paweł Siwiec zestawia dwa arabskie przekłady orientalnego poematu *Farys* Adama Mickiewicza, których źródłem okazuje się francuskie tłumaczenie dokonane przez samego wieszca.

Następnie kierujemy się na Daleki Wschód, zatrzymując się najpierw w Państwie Środka, aby wraz z Pi-Chun Chou przyjrzeć się chińskim przepisom kulinarnym i ewentualnym problemom, jakie one sprawiają w przekładzie na język polski. Dalej podążamy do Kraju Kwitnącej Wiśni, który ma tu najsilniejszą reprezentację, ponieważ jego literatura, kultura i język stały się bohaterami czterech kolejnych artykułów: najpierw Paweł Dybała analizuje dialogi z japońskich mang pod względem wyrażania w nich wykładników płci bohaterów przy braku gramatycznej kategorii rodzaju w języku japońskim, co sprawia problem przekładowy (tu na język polski). Potem z tej nowoczesnej popkultury przenosimy się do roku 1008 w Japonii, gdy powstało arcydzieło *Genji monogatari* Murasaki Shikibu: ta opowieść zawiera tak specyficzne i stare cechy kulturowe i językowe, że stanowią one prawdziwe wyzwanie w przekładzie – tym zagadnieniom poświęcony jest artykuł Iwony Kordzińskiej-Nawrockiej. Potem wracamy do nowoczesności przełomu XIX i XX wieku, gdy japoński pisarz i lekarz Mori Ōgai tworzył swoje powieści i opowiadania, w których można doszukać się wpływów zachodnich, a to połączenie elementów bywa wyzwaniem dla przekładu, co analizuje Katarzyna Sonnenberg-Musiał. Natomiast w ostatnim

artykule japonistycznym Tomasz Majtczak zestawia napisaną w języku jidysz *Pieśń o zamordowanym żydowskim narodzie* Jicchoka Kacenenelso-na z jej japońskim przekładem, wydany w Tokio w 1999 roku.

Z tej dalekiej wyprawy wracamy znów na Bliski Wschód, do biblijnej hebrajszczyzny Starego Testamentu, której cechy charakterystyczne pod względem przekładowym badała Jolanta Szarlej.

Ostatni artykuł w tym numerze zabiera nas ponownie daleko na Wschód, do Indii, których wielojęzyczny świat jest nadal mało odkryty dla przekładoznawstwa. W tę barwną wyprawę zabrał nas Gabriel Borowski, pionier badań nad tą tematyką.

Pozostajemy zatem myślą na Wschodzie, czekając na kolejne opracowania dotyczące przekładów z tej części świata.

A spośród dziewięciorga autorów niniejszego numeru czasopisma sześcioro reprezentuje Uniwersytet Jagielloński, a troje pozostałych: Uniwersytet Thi-Qar w An-Nasirijja w Iraku, Uniwersytet Warszawski i Akademię Techniczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej. Jak widać, zgromadzone artykuły prezentują wielość i różnorodność ujęć pasjonującej tematyki przekładu języków, literatur i kultur Orientu.

Iwona Piechnik